

گسترش بیمه های خرد در ایران

مدرس:
عباس خندان
استادیار اقتصاد دانشگاه خوارزمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشینه کارگاه

در این کارگاه نتایج طرح پژوهشی با همین عنوان ارائه خواهد شد:

«گسترش بیمه های خرد در ایران: از مرور تجربه جهانی تا تعیین ویژگی های محصول و کانال توزیع برای خوشه های مختلف از جامعه هدف ایرانی با مشخصه های متفاوت»

اطلاعات مدرس و همکاران

نرگس اکبریپور
روشن

محمد جواد
رجبی

عباس خندان

لیلی نیاکان

محبوبه اعلائی

مجید
افشاری راد

وحیده نورانی

معصومه
محمدی فر

سید مقداد
ضیاتبار

سیما شایگان

سعیده
گراوند

فرهاد
موحدی

مفاهیم، تعاریف و کلیات بیمه های خرد

بیمه های خرد (Micro-insurance) محصولات بیمه ای بسیار ارزان قیمتی هستند که برای ارائه به اقشار آسیب پذیر و کم درآمد عرضه شده و اغلب پوشش دهنده افرادی می باشند که تحت پوشش بیمه های اجتماعی قرار نداشته یا در بازار غیررسمی کار می کنند.

- سودآوری پایین
- نیازمند کنترل هزینه
- ارتباط نزدیک با بیمه های
- عرضه به شکل گروهی و یکسان
- حمایتی
- اهمیت کانال توزیع

مفاهیم، تعاریف و کلیات بیمه های خرد

Micro- Insurance Network

micro
insurance
network

About us ▾ Our work ▾ News ▾ Sign in en

Join us ▾

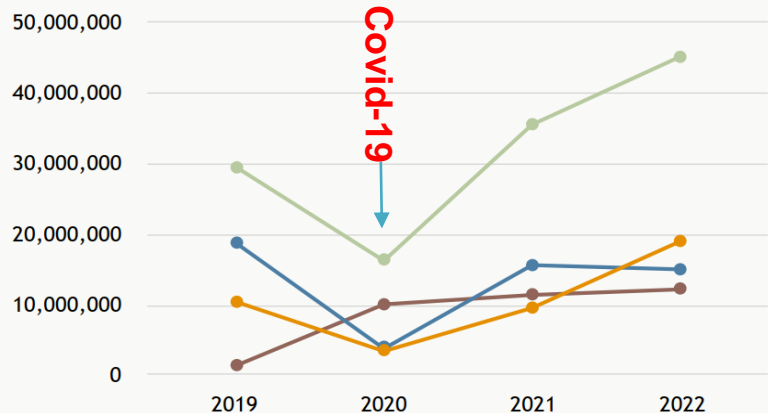
- شکلگیری **MIN** به عنوان یک نهاد غیرانتفاعی مستقل در سال ۲۰۱۲
- عضویت بیش از ۵۰۰ نهاد و شرکت از بیش از ۷۰ کشور

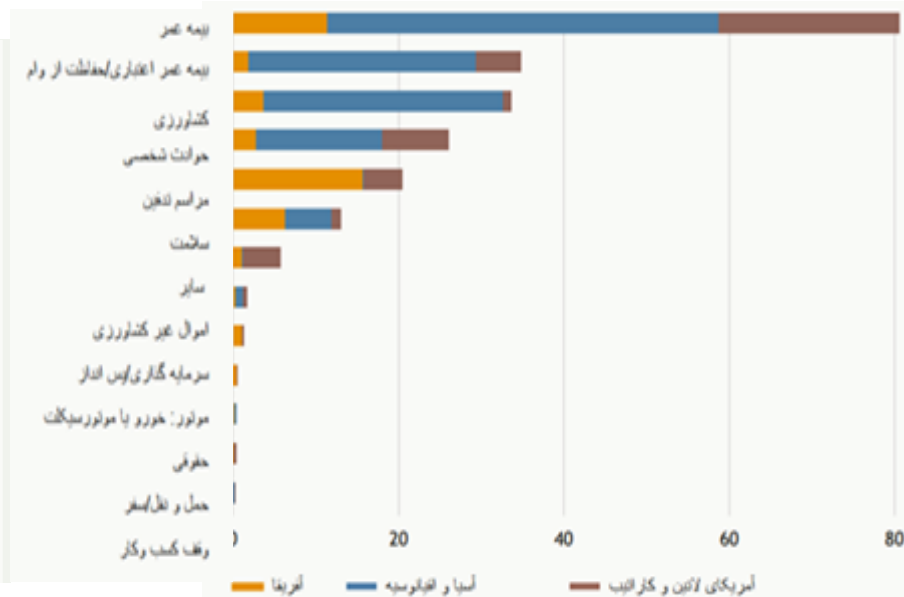
تجارب جهانی

گزارش شبکه بیمه خرد (۲۰۲۳):

سهم از ارزش بازار	ارزش برآوردی بازار (میلیارد دلار)	میانگین وزنی حق بیمه	ضریب پوشش	جمعیت تحت پوشش (میلیون نفر)	
۶٪	۶,۹	۲۸	تا ۹,۴٪	۴۴,۱	آفریقا
۲۱٪	۲۵,۱	۱۳	تا ۱۱,۹٪	۲۳۸	آسیا و اقیانوسیه
۸٪	۹,۳	۲۵	تا ۱۱,۹٪	۴۸,۴	آمریکای لاتین و کارائیب
۱۵٪	۴۱,۴	۱۷	تا ۱۱,۵٪	۳۳۰	تمام مناطق

تمام مناطق
آسیا و اقیانوسیه
آفریقا
آمریکای لاتین و کارائیب

تجارب جهانی

اموال و درآمد	کشاورزی، آبی‌پروری و دامپروری	سلامت	عمر و حوادث		
۱۳ میلیون نفر	۶/۳۳ میلیون نفر	۷۲ میلیون نفر	۱۷۱ میلیون نفر	تعداد	
۴٪	۱۰٪	۲۲٪	۵۲٪	سهم از کل	
۴۴٪	۳۳٪	۵۱٪	۴۹٪	سهم زنان	
	۱/۲	۲/۵	۵/۹	ضریب پوشش (درصد)	
۹۶		۱۹	۲۹/۶	ارزش بازار (میلیارد دلار)	
۰/۰۸		۰/۳	۳/۹	ضریب نفوذ (درصد)	
×	۱۱ درصد	×	×	یارانه دولتی	
	محصولات بیمه کشاورزی شاخص (index-based)	هزینه‌های پزشکی و جراحی گرامت ایام بستری بیمارستانی بیماری‌های صعب‌العلاج تله‌مدیسین (پزشکی از راه دور) خدمات اورژانس	بیمه عمر بیمه عمر اعتباری (محافظت از وام) بیمه حوادث شخصی بیمه هزینه کفن و دفن بیمه‌های سرمایه‌گذاری و پس‌انداز	مهمترین محصولات	
نمایندگان و کارگزاران	مؤسسات مالی (آسیا و اقیانوسیه) مؤسسات مالی خرد (آمریکای لاتین و کارائیب) انجمن‌های حرفه‌ای / محلی، صندوق‌های تعاونی و شرکت‌های خدمات آب و برق و گاز (آفریقا)	نمایندگان و کارگزاران (در آفریقا) مؤسسات مالی (در آسیا و اقیانوسیه، آمریکای لاتین و کارائیب)	نمایندگان و کارگزاران (در آفریقا) مؤسسات مالی خرد (در آسیا و اقیانوسیه، آمریکای لاتین و کارائیب)	مهمترین کانال توزیع	
پرداخت مستقیم یا خودکار (۴۲٪)	پرداخت نقدی (۳۳٪) پرداخت مستقیم یا خودکار (۲۶٪) وام اعتبار (۱۸٪)	پرداخت مستقیم خودکار (۳۲٪) پول موبایلی (۲۳٪) پرداخت نقدی (۱۸٪)	پرداخت مستقیم یا خودکار (۳۵٪) پرداخت نقدی (۳۱٪) وام اعتبار (۱۱٪) / پول موبایلی (۱۱٪)	رایجترین شیوه پرداخت	
۱۲ تا ۱۸ درصد در مناطق مختلف	۲۷ درصد	۶ تا ۴۳ درصد در مناطق مختلف	۳۳ درصد (محصولات با سابقه پیش از ۲۰۱۷) ۱۱ درصد (محصولات جدید)	نسبت خسارت	
ترکیب با ریسک‌های اقلیمی	عمدتاً (۷۹ درصد) با پوشش ریسک‌های اقلیمی	ترکیب با ریسک‌های اقلیمی	ترکیب با ریسک‌های اقلیمی	نوآوری	
۴ تا ۱۷ درصد در مناطق مختلف	۳۳ تا ۵۲ درصد در مناطق مختلف جغرافیایی	۲۰ تا ۲۸ درصد در مناطق مختلف	۱۴ تا ۲۸ درصد در مناطق مختلف	پوشش بیمه اتکایی	

تجارب جهانی

به دلیل نبود اطلاعات دست اول و دقیق مورد نیاز طرح (مشخصه های محصول، کانال توزیع، جامعه هدف، چالشهای پیاده سازی، و ...) در این گزارشات کلی، بخشی بزرگی از طرح بطور مفصل به «مطالعه مروری تجربه بیمه های خرد در کشورهای منتخب» اختصاص یافت.

آسیا و اقیانوسیه	آمریکای لاتین و کارائیب	آفریقا
اندونزی	آرژانتین	تانزانیا
بنگلادش	برزیل	رواندا
تایوان	پرو	زامبیا
چین		زیمباوه
کامبوج		غنا
نیپال		کنیا
هند		مصر
		نیجریه

شناسایی کشورهای ارائه دهنده بیمه خرد از گزارشات جهانی

انتخاب ۲۰ کشور با توجه به **تنوع قاره ای، شباهت با ایران، پرسابقه و تازه وارد در حوزه بیمه خرد**، و دسترسی به اطلاعات

شناسایی نهاد متولی بیمه در آن کشور و شرکتهای بیمه ارائه دهنده بیمه خرد

مراجعه مستقیم به پرتال شرکتهای و استخراج اطلاعات دست اول و با جزئیات

تجارب جهانی

مقایسه تطبیقی کشورها در یک فرمت یکسان انجام شد شامل:

- ۱- تاریخچه بیمه خرد در آن کشور
- ۲- مشخصات کلی بازار بیمه در آن کشور (مرور مشخصه های جمعیتی، درآمدی، اقتصادی، و بازار بیمه در آن کشور)
- ۳- محصولات بیمه خرد در آن کشور (خدمات بیمه ای تحت پوشش، ویژگی های محصول، مشخصه های جامعه هدف محصول، شیوه تأمین مالی، مدل و ساختار عرضه و کانال توزیع، نحوه اجرا)
- ۴- عملکرد بیمه خرد در آن کشور
- ۵- چالشهای حوزه بیمه خرد در آن کشور و نحوه مدیریت چالشها
- ۶- پیشنهادات

تجربه داخلی و چالش های پیش رو

در همان فرمت یکسان، «تجربه بیمه های خرد در ایران» مورد بررسی قرار گرفت. اطلاعات از طریق پرسشنامه و کارشناسان مجموعه شرکت ها (ایران، دی، پارسیان، نوین و سامان) جمع آوری شده است.

- مشخصات کلی بازار بیمه ایران،
- محصولات مشابه بیمه خرد موجود در ایران و شرکتهای ارائه دهنده،
- عملکرد بیمه خرد در ایران،
- چالشها و پیشنهادات.

تجربه داخلی و چالش های پیش رو

تجربه داخلی در حوزه بیمه خرد تاکنون:

- بیشتر محدود به اجرای محصولات اجتماعی خاص یا همکاری های پراکنده با نهادهای حمایتی بوده است.
- محصولات ارائه شده عموماً بر جذب اقشار متوسط و بالا متمرکز هستند و کمتر با ویژگی های اصلی بیمه خرد تطابق دارند.

تجربه داخلی و چالش های پیش رو

- چالش های شناسایی شده:
 - هزینه های عملیاتی بالا
 - عدم سودآوری
 - ضعف زیرساخت های فناورانه
 - عدم آگاهی بیمه ای اقشار هدف
 - عدم تنوع محصولات
 - چالش های فرهنگی
 - ضعف کلان اقتصادی کشور
 - فقدان حمایت های دولتی
- راهکار پیشنهادی:
 - عموم مردم، سیاست گذاران، خیرین و نهادهای توسعه ای و نیز فعالان اجتماعی و مسئولان حوزه حمایت و تامین اجتماعی درباره نحوه کارکرد و سهم بیمه خرد در حمایت اجتماعی حساس و آگاه شوند.
 - بنابراین، اطلاع رسانی و آموزش به صورت عمومی، برای بیمه گران و صنعت بیمه و همچنین برای جمعیت هدف اهمیت بسیار زیادی دارد.
 - استفاده بیشتر از ابزارهای دیجیتال و آنلاین

جامعه هدف و مشمولین بیمه خرد در ایران

شناسایی مشمولین بیمه خرد در ایران (خانوارهای فاقد پوشش بیمه‌ای و نیازمند حمایت) با استفاده از تکنیک‌های یادگیری ماشینی و داده‌های بودجه خانوار مرکز آمار پنجساله ۱۳۹۸-۱۴۰۲ (شامل اطلاعات بیش از ۲۰۰ هزار خانوار در سطح استان به تفکیک شهری/روستایی) انجام شد.

پرسشنامه طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی	
سال ۱۴۰۲	
کد سند: ۲۱-۰۲-FO-۰۱-۱۶	

آمارگیران عزیز، طرح هزینه و درآمد خانوار یکی از طرح‌های آماری مهم کشور است که بسیاری از اطلاعات مورد نیاز داخلی و بین‌المللی را فراهم می‌آورد. در حقیقت کار ما علاوه بر مسئولیت آمارگیری، یک وظیفه و تعهد ملی است. لذا رفتار مؤدبانه با پاسخگویان و پشتیبان و دقت ما، از عوامل اصلی در کیفیت نتایج این طرح خواهد بود. صبر و حوصله و رعایت زمان مقرر شده برای تکمیل هر پرسشنامه بسیار ضروری است.

طبق ماده ۷ قانون مرکز آمار ایران، آمار و اطلاعاتی که در آمارگیری‌های مختلف از افراد و مؤسسات جمع‌آوری می‌شود، محرمانه خواهد بود.

ماه مراجعه

الف (این قسمت مطابق فهرست نمونه‌ها تکمیل می‌شود.)

(۱) استان: _____

(۲) شهرستان: _____

(۳) بخش: _____

(۴) شهرداری: _____

(۵) شماره حوزه: _____

(۶) شماره بلوک‌کد آبادی: _____

(۷) نام آبادی: _____

(۸) شهری روستایی

شماره ردیف خانوار در حوزه	ماه مراجعه	شماره خوشه	کد شهرستان	کد استان	شهری ۱	روستایی ۲
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

(این قسمت توسط فرم تکمیل می‌شود.)

کد ۱۲۵ پرسشنامه اطلاعات پوشش بیمه‌ای خانوار به تفکیک پنج دسته را شامل می‌شود.

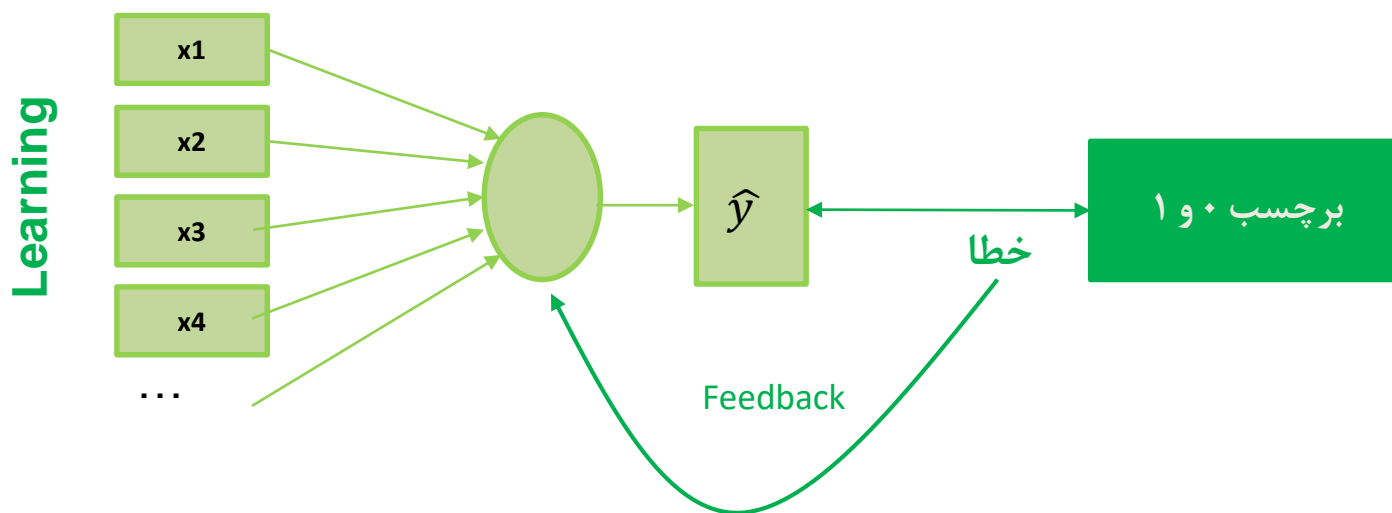
- بیمه عمر،
- بیمه حوادث،
- بیمه مربوط به مسکن (آتش سوزی و ااثیه)،
- بیمه درمان و سلامت،
- بیمه وسائل نقلیه

جامعه هدف و مشمولین بیمه خرد در ایران

خدمات بیمه ای	پوشش بیمه	دهک بندی (درآمدی / مصرفی)	جامعه هدف	برچسب	دارای پوشش بیمه یا دهک ۴ و بالاتر
بیمه عمر	*	≤ 3	۱	۱	۰
بیمه حوادث	*	≤ 3	۲	۱	۰
بیمه مربوط به مسکن	*	≤ 3	۳	۱	۰
تکمیلی درمان	*	≤ 3	۴	۱	۰
وسائل نقلیه	*	≤ 3	۵	۱	۰

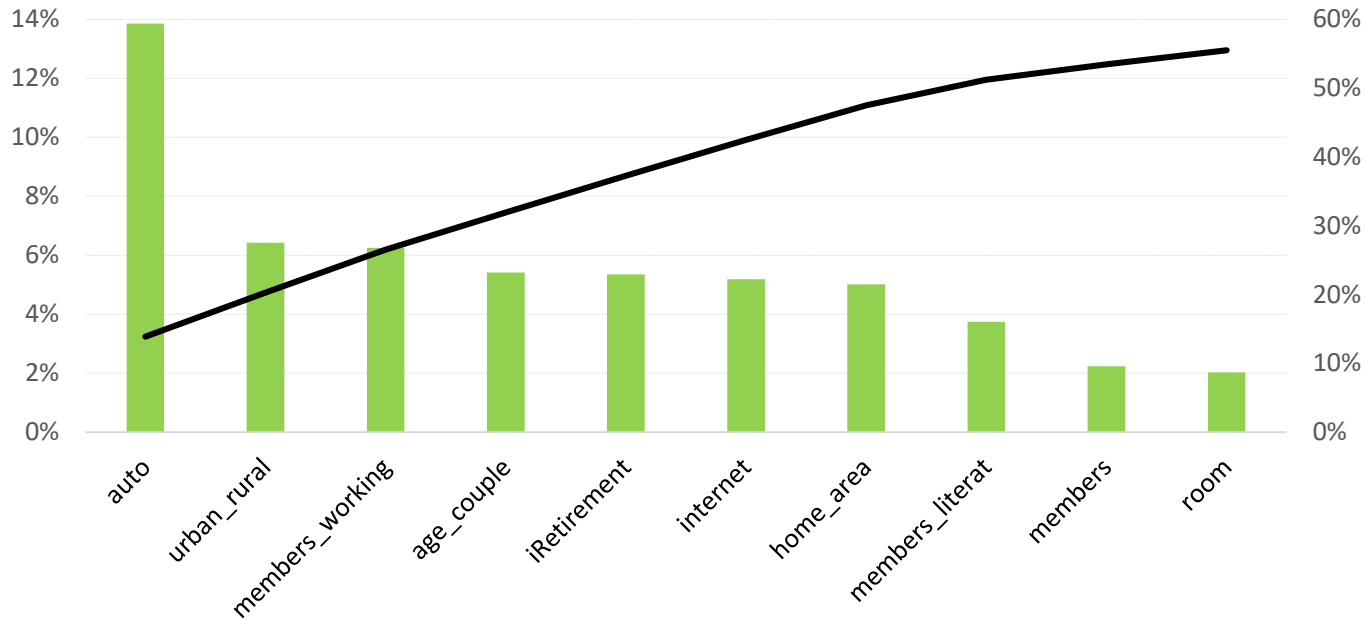

جامعه هدف و مشمولین بیمه خرد در ایران

- بیش از ۸۵ فیچر و مشخصه خانوار شامل اطلاعات دموگرافیک، تحصیلی، سکونت، دارایی ها، شغلی، درآمدی و مالی (وام بانکی، یارانه، بازنشستگی، خیریه) برای پیش بینی استفاده شد.
- عملکرد مدلها در پیش بینی مناسب ارزیابی شد (دقت بیش از ۸۲ درصد / احتمال پوشش فرد غیرمشمول یا شاخص صحت بین ۲۰ تا ۲۲ درصد / احتمال عدم پوشش فرد مشمول یا شاخص یادآوری بین ۲۸ تا ۳۰ درصد / امتیاز F1 حدود ۰.۷۴ و F1/2 حدود ۰.۷۷)

جامعه هدف و مضمولین بیمه خرد در ایران

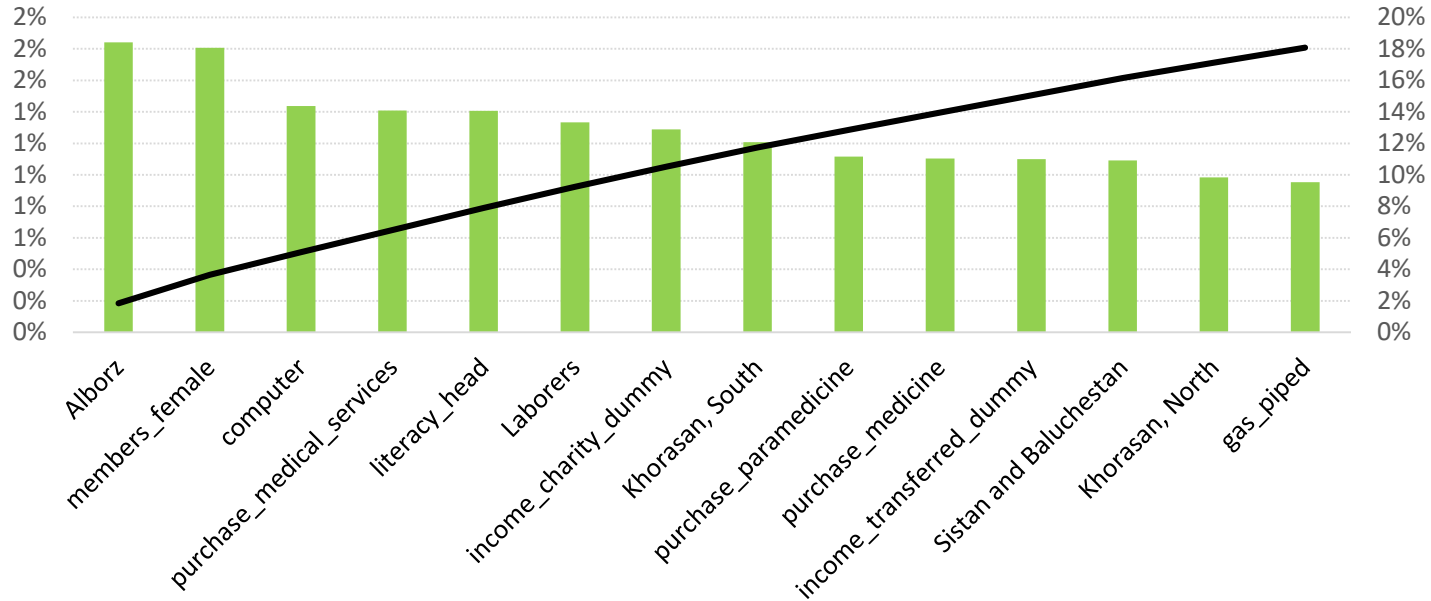

مشخصه های با اهمیت بالا (۱۰ مشخصه):

خودرو، شهری/روستایی، تعداد اعضا شاغل، سن زوجین، پوشش بیمه
بازنشستگی، دسترسی به اینترنت، بزرگی (زیربنا و تعداد اتاق) محل
سکونت، تعداد اعضا و تعداد اعضا باسواد

جامعه هدف و مشمولین بیمه خرد در ایران

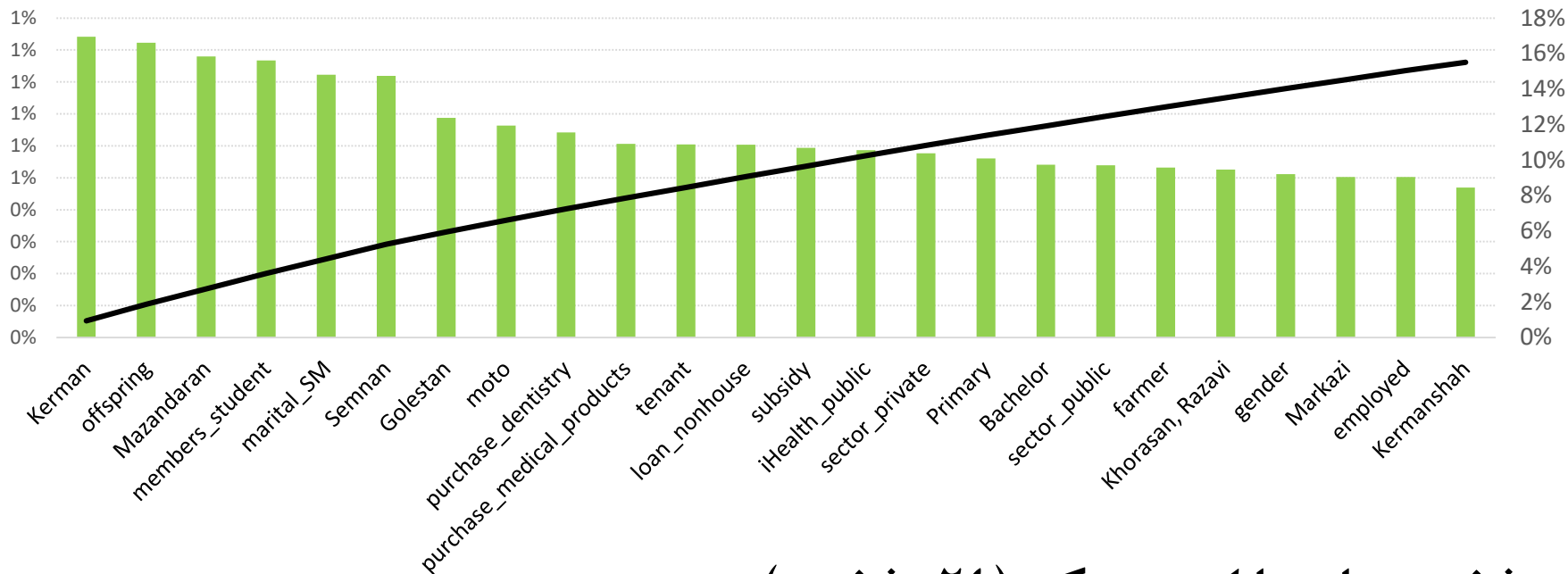

مشخصه های با اهمیت ثانویه (۱۴ مشخصه):

سکونت در استانهای البرز، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و خراسان شمالی، تعداد اعضا خانوار با جنسیت زن، دسترسی به کامپیوتر، هزینه سلامت خانوار، باسوادی سرپرست، اشتغال به کارگری، پوشش نهادهای حمایتی، دسترسی به لوله کشی گاز

جامعه هدف و مضمولین بیمه خرد در ایران

مشخصه های با اهمیت کم (۲۴ مشخصه):

سکونت در استانهای مازندران، سمنان، گلستان، خراسان رضوی، مرکزی و کرمانشاه، تعداد فرزندان، تعداد اعضا محصل خانوار، تأهل سرپرست، موتورسیکلت، اجاره نشینی، دسترسی به وام و تسهیلات، دریافت یارانه، پوشش بیمه سلامت پایه، جنسیت سرپرست، اشتغال سرپرست، فعالیت کشاورزی، ...

جامعه هدف و مضمولین بیمه خرد در ایران

پرسشنامه اطلاعات خانوار متقاضی بیمه خرد

الف) اعضاء خانوار

اعضاء	جنسیت	سن	تحصیلات	شغل
۱-				
۲-				
۳-				

- ۱- تعداد اعضاء
۲- تعداد فرزندان
۳- تأهل سرپرست (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ۱- جنسیت سرپرست
۲- نسبت اعضا زن
- ۱- متوسط سن زوجین
- ۱- سواد سرپرست
۲- تحصیلات سرپرست
۳- نسبت اعضا باسواد
- ۱- شغل یا بیکاری سرپرست (کشاورز/کارگر/کارکن بخش دولتی/...)
۲- نسبت اعضا شاغل
۳- نسبت اعضا محصل

ب) محل سکونت

استان	شهر/روستا	زیربنا	لوله کشی گاز
شهرستان	مالک/اجاره	تعداد اتاق	

- ۱- استان محل سکونت
۲- شهری/روستایی
۳- اجاره نشینی
- ۱- زیربنا
۲- تعداد اتاق
- ۱- دسترسی به لوله کشی گاز

ج) امکانات و دارایی‌ها

خودرو شخصی	موتور سیکلت	رایانه/تبلت	دسترسی به اینترنت	وام

د) دریافت یارانه و کمک نقدی

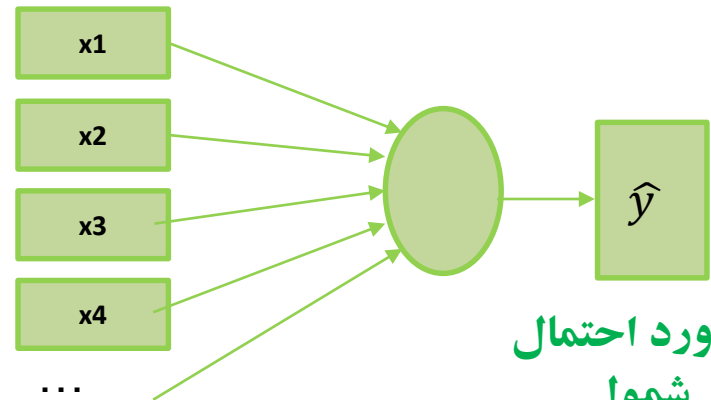
دریافت یارانه	دریافتی از غیریها	دریافتی انتقالی از سایر خانوارها

ن) پوشش بیمه

بیمه بازنشستگی	بیمه سلامت پایه	مخارج درمانی خانوار	مخارج دارویی	مخارج دندانپزشکی

- ۱- مخارج پزشکی
۲- مخارج پیراپزشکی
۳- خرید محصولات درمانی

Learning

برآورد احتمال
شمول

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

- شناخت مشخصه ها و نیازهای متمایز گروه های مختلف از جامعه هدف بیمه خرد در ایران، با استفاده از الگوریتم های خوشه بندی یادگیری ماشینی از میان ۱۱۰ مشخصه (۳۰ مشخصه استانی و ۸۰ مشخصه خانوار) انجام شد.
- مجموعاً ۳۵ خوشه برای جامعه هدف ۱ تا ۵ به تفکیک خدمات بیمه ای (عمر، حوادث، مربوط به مسکن، درمان تکمیلی و وسائل نقلیه) شناسایی شد. از آنجائی که بسیاری از خوشه ها در دسته های مختلف خدمات تشابه داشتند، با تجمیع خوشه ها تعداد ۱۵ خوشه اصلی تعیین شد.

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

mean-kol	Cluster 15	Cluster 14	Cluster 13	Cluster 12	Cluster 11	Cluster 10	Cluster 9	Cluster 8	Cluster 7	Cluster 6	Cluster 5	Cluster 4	Cluster 3	Cluster 2	Cluster 1	خوشه اصلی
	iHouse iVehicle	iLife iHouse iVehicle	iAccident	iHealth iLife	iHealth	iLife iHouse iVehicle iAccident	iHealth	iHealth iVehicle iLife	iLife iVehicle iHouse	iHealth iVehicle	iHealth iHouse iVehicle	iAccident	iLife iHouse iAccident	iVehicle	iHealth iAccident iVehicle	بیمه ها
0.68	0.89	0.88	0.85	0.87	0.82	0.84	0.83	0.71	0.65	0.58	0.55	0.58	0.5	0.43	0.42	شهرنشینی
3.02	3.16	3.07	3.58	3.6	4.4	3.93	3.0	2.96	3.08	2.51	3.26	2.46	2.01	2.05	1.66	دهک مصرفی
0.26	0.19	0.35	0.34	0.47	0.42	0.41	0.32	0.28	0.3	0.15	0.27	0.14	0.1	0.06	0.00	دارایی (خودرو)
84.9	62.2	88.8	85.0	88.1	92.9	90.7	84.5	90.37	84.7	84.5	88.82	86.5	79.17	80.7	75.8	امکانات خانه (زیربنا)
0.52	0.56	0.70	0.58	0.8	0.74	0.72	0.70	0.55	0.60	0.42	0.49	0.28	0.27	0.19	0.1	اینترنت
0.08	0	0.09	0.10	0.12	0.14	0.13	0.09	0.08	0.07	0.09	0.09	0.06	0.04	0.03	0.03	وام
0.66	0.51	0.59	0.57	0.57	0.59	0.59	0.63	0.68	0.62	0.65	0.72	0.71	0.77	0.84	0.83	نهاد حمایتی
0.03	0.02	0.01	0.05	0.08		0.1		0.07	0	0.08	0.03	0	0.02	0.0	0.03	پوشش بیمه (درمان تکمیلی)
0.19	0.07	0.26	0.22	0.49	0.33	0.33	0.31	0.1	0.21	0.12	0.15	0.11	0.05	0.04	0.01	مشاغل رسمی (بازنشستگی)
0.03	0.01	0	0	0.06	0.04	0.21	0.05	0	0	0	0	0	0	0	0	رده بالا (تکنسین)
0.06 0.1	0.09 0.13	0 0	0 0.52	0.04 0.08	0.13 0.12	0.06 0.19	0.32 0.27	0.1 0.11	0.12 0.28	0.06 0.05	0.08 0	0.07 0	0.01 0.01	0 0	0 0	رده میانی (متصدی/صنعتگر)
0.15	0.13	0	0	0.13	0.12	0.13	0.18	0	0.34	0.21	0.27	0.23	0.2	0.15	0.02	رده پایین (کارگر ساده)
0.1	0	0.02	0.02	0.05	0.16	0.08	0.04	0	0.21	0.05	0.34	0	0.04	0.02	0	کشاورز
0.56	0.48	0.97	0.61	0.89	0.77	0.78	0.89	0.24	0.81	0.41	0.65	0.35	0.26	0.12	0.02	نسبت اشتغال
0.24	0.21	0.37	0.31	0.34	0.31	0.32	0.32	0.12	0.29	0.17	0.31	0.17	0.12	0.09	0.03	نسبت شاغل خانوار
50.7	49.7	42.2	48.7	38.5	43.9	42.9	41.0	54.0	42.6	54.7	51.9	60.3	59.2	65.7	69.8	سن زوجین
2.88	2.65	3.36	2.59	3.33	3.26	3.17	3.45	2.97	3.70	2.74	3.04	2.47	2.4	2.58	1.41	بعد خانوار
0.23	0.32	0.08	0.17	0.08	0.13	0.11	0.05	0.32	0.06	0.32	0.18	0	0.4	0.24	0.83	سرپرست زن
0.27	0.39	0.10	0.25	0.13	0.15	0.14	0.07	0.32	0.07	0.36	0.20	0.13	0.43	0.24	0.86	عدم تأهل سرپرست
0.68	0.71	0.88	0.79	0.95	0.87	0.87	0.91	0.76	0.84	0.61	0.7	0.53	0.44	0	0.13	سواد سرپرست

تمتایزاً بیشتر

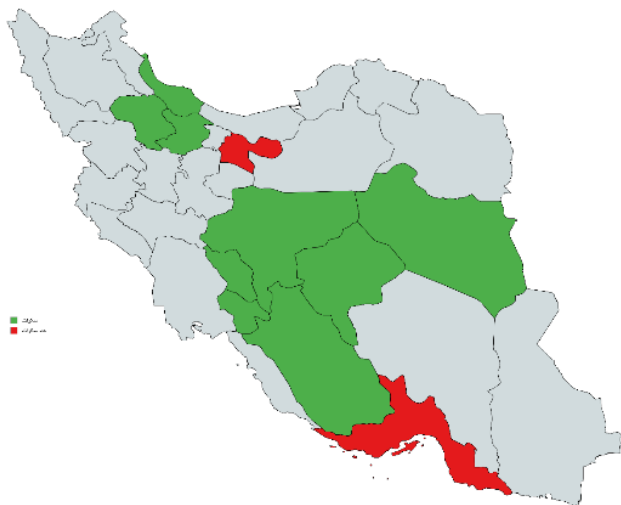
بیشتر

کمتر

تمتایزاً کمتر

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۱

- ✓ عمدتاً روستایی (نرخ شهرنشینی ۴۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی بسیار بد (دهک ۱ و ۲)
- ✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ عدم دسترسی به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ فاقد پوشش بیمه ای (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ عمدتاً با سرپرست بیکار و غیرفعال
- ✓ فاقد پوشش بازنشستگی
- ✓ سن بالای (حدود ۷۰ سال) زوجین
- ✓ نسبت بالای سرپرست زن (بیش از ۸۰ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی پایین
- ✓ پوشش مناسب (بیش از ۸۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۲

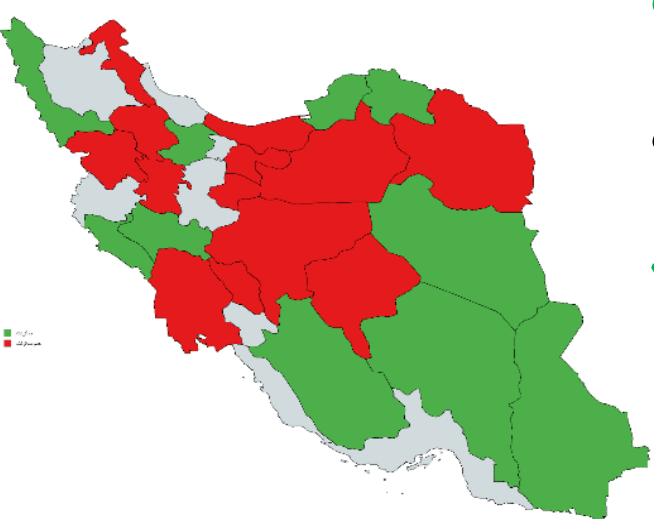

- ✓ عمدتاً روستایی (نرخ شهرنشینی ۴۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی بسیار بد (دهک ۱ و ۲)
- ✓ دسترسی کم (کمتر از ۲۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ عدم دسترسی به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ فاقد پوشش بیمه ای (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ عمدتاً با سرپرست بیکار و غیرفعال (۸۵ درصد) یا کارگر ساده (۱۵ درصد)
- ✓ فاقد پوشش بازنشستگی
- ✓ سن بالای (حدود ۶۵ سال) زوجین
- ✓ نسبت متوسط سرپرست زن (حدود ۲۵ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی پایین
- ✓ پوشش مناسب (بیش از ۸۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

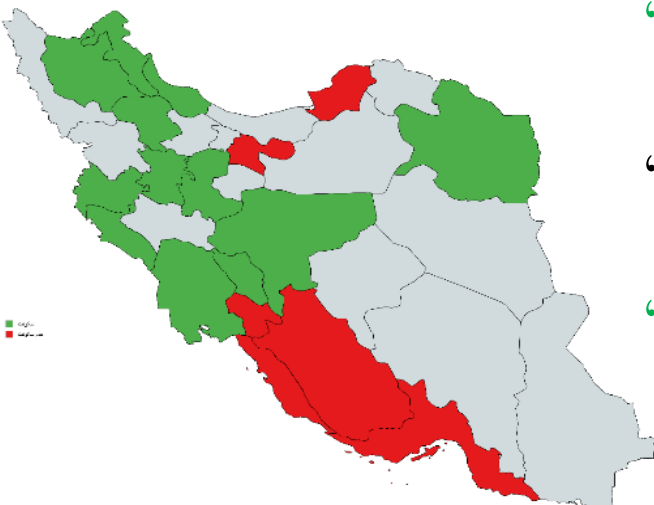
خوشه ۳

- ✓ عمدتاً روستایی (نرخ شهرنشینی ۵۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی بسیار بد (دهک ۱ و ۲)
- ✓ دسترسی کم (کمتر از ۳۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ عدم دسترسی به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ فاقد پوشش بیمه ای (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ عمدتاً با سرپرست بیکار و غیرفعال (۷۵ درصد)، کارگر ساده (۲۰ درصد)، یا کشاورز (۴ درصد)
- ✓ فاقد پوشش بازنشستگی
- ✓ سن بالای (حدود ۶۰ سال) زوجین
- ✓ نسبت تقریباً بالای سرپرست زن (حدود ۴۰ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی متوسط (۴۰ درصد)
- ✓ پوشش مناسب (بیش از ۸۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۴

✓ ↑ تقریباً شهرنشین (نرخ شهرنشینی حدود ۶۰ درصد)

✓ وضع اقتصادی/رفاهی بد (دهک ۲)

✓ دسترسی کم (کمتر از ۳۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه

✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...

✓ عدم پوشش بیمه ای (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)

✓ ↑ سرپرست بیکار و غیرفعال (۶۵ درصد)، کارگر ساده (۲۳ درصد)، و مشاغل متوسط پایین صنعتگر/متصدی (۷ درصد)

✓ ↑ پوشش بازنشستگی کم (۱۱ درصد)

✓ سن بالای (حدود ۶۰ سال) زوجین

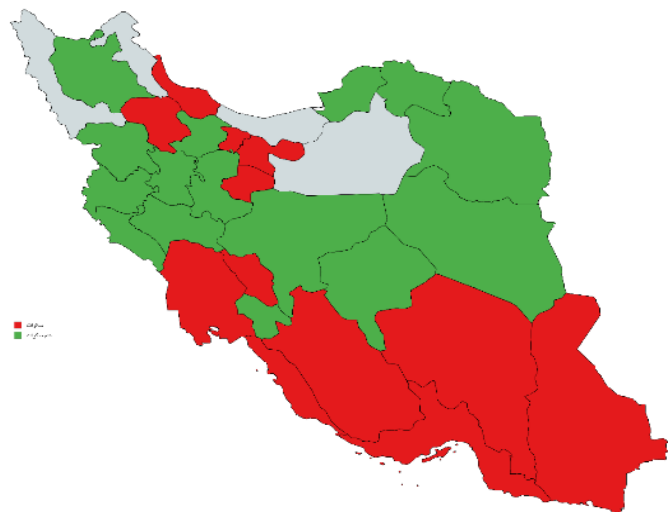
✓ ↓ نسبت کم سرپرست زن یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)

✓ نرخ باسوادی متوسط (۵۰ درصد)

✓ ↓ پوشش مناسب (بیش از ۷۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۵

- ✓ توزیع متوازن در شهر و روستا (نرخ شهرنشینی حدود ۵۵ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی تقریباً بد (دهک ۳)
- ✓ دسترسی متوسط (حدود ۵۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ فاقد پوشش بیمه ای (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ سرپرست بیکار و غیرفعال (۳۵٪)، کارگر ساده (۳۴٪)، کشاورز (۲۷٪)، و مشاغل متوسط پایین صنعتگر/متصدی (۸٪) ↑
- ✓ پوشش بازنشستگی کم (۱۵ درصد) ↑
- ✓ سن میانی (حدود ۵۲ سال) زوجین ↓
- ✓ نسبت تقریباً کم سرپرست زن (حدود ۱۸ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی متوسط بالا (۷۰ درصد) ↑
- ✓ پوشش مناسب (بیش از ۷۰ درصد) نهادهای حمایتی ↓

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۶

✓ ↑ تقریباً شهرنشین (نرخ شهرنشینی حدود ۶۰ درصد)

✓ وضع اقتصادی/رفاهی بد (دهک ۲)

✓ دسترسی کم (بین ۴۰ تا ۵۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه

✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...

✓ پوشش بیمه ای کم (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)

✓ سرپرست بیکار و غیرفعال (۵۸٪)، کارگر ساده (۲۲٪)، مشاغل متوسط پایین صنعتگر/متصدی (۱۱٪) ↑ یا کشاورز (۵٪) ↓

✓ ↑ پوشش بازنشستگی کم (۱۲ درصد)

✓ سن میانی (حدود ۵۵ سال) زوجین

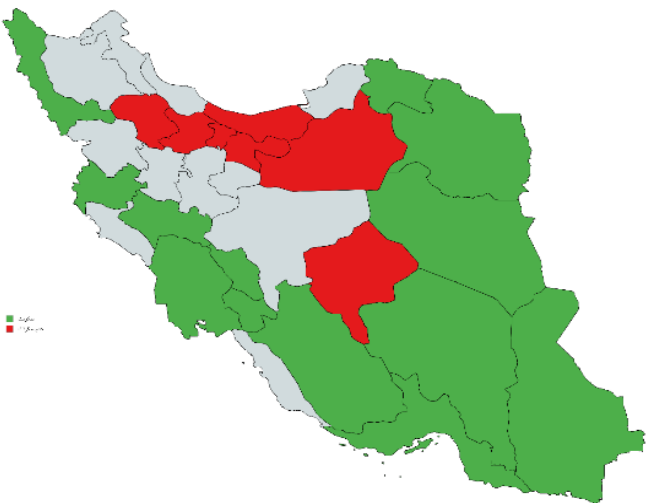
✓ نسبت متوسط سرپرست زن (حدود ۳۲ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)

✓ نرخ باسوادی متوسط (۶۰ درصد)

✓ ↓ پوشش متوسط (۶۰ تا ۷۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

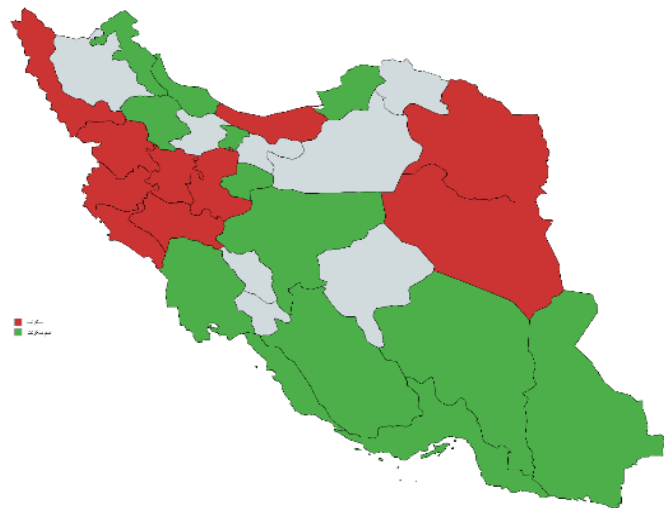
خوشه ۷

- ✓ ↑ شهرنشین (نرخ شهرنشینی نزدیک ۷۰ درصد)
- ✓ ↑ وضع اقتصادی/رفاهی تقریباً بد (دهک ۲ و ۳)
- ✓ دسترسی متوسط (نزدیک ۶۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ عدم پوشش بیمه ای (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ سرپرست مشاغل متوسط پایین صنعتگر/متصدی (۴۰٪) ↑ کارگر ساده (۳۴٪)، کشاورز (۲۱٪) یا بیکار و غیرفعال (۱۹٪)،
- ✓ ↑ پوشش بازنشستگی تقریباً کم (۲۱ درصد)
- ✓ ↓ سن جوان (حدود ۴۳ سال) زوجین
- ✓ نسبت کم سرپرست زن (حدود ۶ درصد) یا سرپرست غیرمتأهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ ↑ نرخ باسوادی بالا (بیش از ۸۰ درصد)
- ✓ ↓ پوشش متوسط (۶۰ تا ۷۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۸

- ✓ شهرنشین (نرخ شهرنشینی بیش از ۷۰ درصد)
- ✓ ↓ وضع اقتصادی/رفاهی بد (دهک ۲)
- ✓ دسترسی متوسط (نزدیک ۶۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ پوشش بیمه ای کم (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ ↓ سرپرست بیکار و غیرفعال (۷۶٪)، یا مشاغل متوسط صنعتگر/متصدی (۲۰٪)
- ✓ پوشش بازنشستگی کم (۱۰ درصد)
- ✓ ↑ سن میانی (حدود ۵۴ سال) زوجین
- ✓ ↑ نسبت متوسط سرپرست زن (حدود ۳۲ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ ↓ نرخ باسوادی متوسط بالا (بین ۷۰ تا ۸۰ درصد)
- ✓ ↑ پوشش تقریباً مناسب (نزدیک ۷۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۹

- ✓ شهرنشین (نرخ شهرنشینی بیش از ۸۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی تقریباً بد (دهک ۲ و ۳)
- ✓ دسترسی تقریباً زیاد (نزدیک ۷۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ عدم پوشش بیمه ای (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ سرپرست مشاغل متوسط صنعتگر/متصدی (۵۸٪)، مشاغل رده پایین کارگری (۱۸٪)، بیکار و غیرفعال (۱۱٪)، مشاغل رده بالا (۵٪)، و کشاورز (۴٪)
- ✓ پوشش بازنشستگی متوسط (۳۰ درصد)
- ✓ سن جوان (حدود ۴۱ سال) زوجین
- ✓ نسبت کم سرپرست زن (حدود ۵ درصد) یا سرپرست غیرمتأهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی بالا (بیش از ۹۰ درصد)
- ✓ پوشش متوسط (بین ۶۰ تا ۷۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

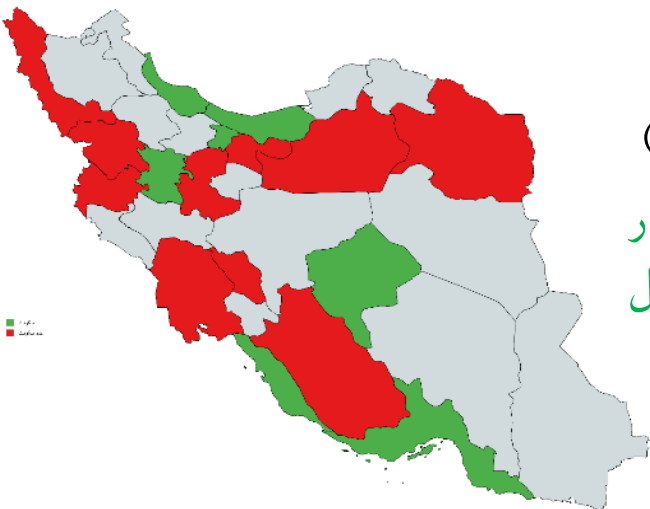
خوشه ۱۰

- ✓ شهرنشین (نرخ شهرنشینی بیش از ۸۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی متوسط (دهک ۳ و ۴)
- ✓ دسترسی تقریباً زیاد (بیش از ۷۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ دسترسی متوسط (بین ۱۰ تا ۲۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ پوشش بیمه ای کم (درمان تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی)
- ✓ سرپرست مشاغل متوسط صنعتگر/متصدی (۲۵٪)، غیرفعال و بیکار (۲۲٪)، مشاغل رده بالا (۲۱٪)، مشاغل رده پایین کارگری (۱۳٪)، و کشاورز (۸٪)
- ✓ پوشش بازنشستگی متوسط (۳۳ درصد)
- ✓ سن جوان (حدود ۴۳ سال) زوجین
- ✓ نسبت کم سرپرست زن (حدود ۱۱ درصد) یا سرپرست غیرمتأهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی بالا (حدود ۹۰ درصد)
- ✓ پوشش تقریباً کم (کمتر از ۶۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

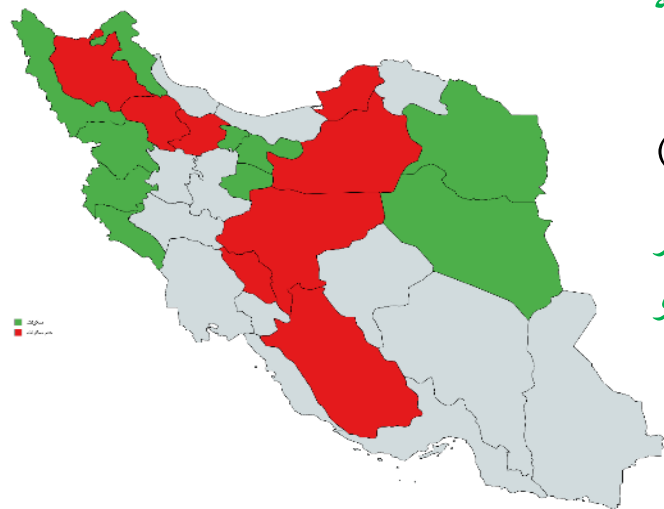
خوشه ۱۱

- ✓ شهرنشین (نرخ شهرنشینی بیش از ۸۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی / رفاهی متوسط (دهک ۴)
- ✓ دسترسی تقریباً زیاد (بیش از ۷۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ دسترسی متوسط (بین ۱۰ تا ۲۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ پوشش بیمه ای کم (سلامت تکمیلی، حوادث، وسایل نقلیه، زندگی)
- ✓ سرپرست مشاغل متوسط صنعتگر / متصدی (۲۵٪)، غیرفعال و بیکار (۲۳٪)، کشاورز (۱۶٪) ↑ مشاغل رده پایین کارگری (۱۲٪)، و مشاغل رده بالا (۴٪).
- ✓ پوشش بازنشستگی متوسط (۳۳ درصد)
- ✓ سن جوان (حدود ۴۴ سال) زوجین
- ✓ نسبت کم سرپرست زن (حدود ۱۳ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد / مطلقه / بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی بالا (حدود ۹۰ درصد)
- ✓ پوشش تقریباً کم (کمتر از ۶۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۱۲

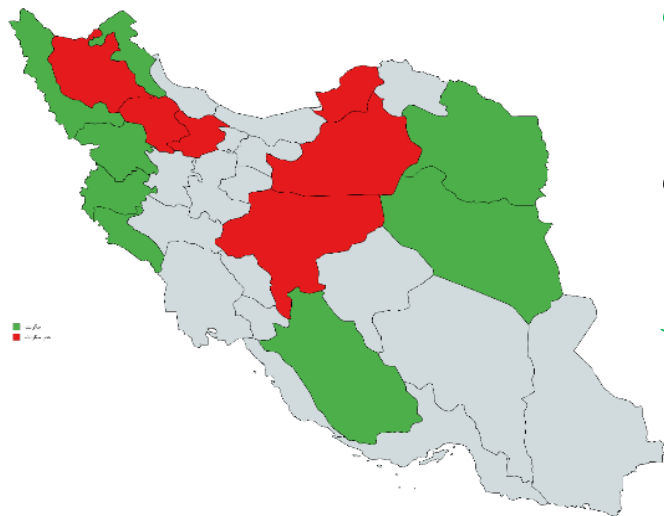

- ✓ شهرنشین (نرخ شهرنشینی بیش از ۸۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی متوسط (دهک ۳ و ۴)
- ✓ دسترسی زیاد (۸۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ دسترسی متوسط (بین ۱۰ تا ۲۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ پوشش بیمه ای کم (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی)
- ✓ سرپرست مشاغل متوسط صنعتگر/متصدی (۱۲٪)، غیرفعال و بیکار (۱۱٪)، مشاغل رده پایین کارگری (۱۲٪)، مشاغل رده بالا (۶٪)، و کشاورز (۵٪).
- ✓ پوشش بازنشستگی متوسط بالا (۴۹ درصد)
- ✓ سن بسیار جوان (حدود ۳۸ سال) زوجین
- ✓ نسبت کم سرپرست زن (حدود ۸ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی بسیار بالا (بیش از ۹۰ درصد)
- ✓ پوشش تقریباً کم (کمتر از ۶۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۱۳

✓ شهرنشین (نرخ شهرنشینی بیش از ۸۰ درصد)

✓ وضع اقتصادی/رفاهی تقریباً بد (دهک ۳)

✓ دسترسی متوسط (کمتر از ۶۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه ↓

✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...

✓ پوشش بیمه ای کم (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)

✓ سرپرست مشاغل متوسط صنعتگر/متصدی (۵۲٪)، غیرفعال و بیکار ↓
(۳۹٪) و کشاورز (۲٪) ↑

✓ پوشش بازنشستگی تقریباً کم (۲۲ درصد) ↓

✓ سن میانسال (حدود ۴۹ سال) زوجین ↑

✓ نسبت تقریباً کم سرپرست زن (حدود ۱۷ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه) ↑

✓ نرخ باسوادی بالا (حدود ۸۰ درصد) ↓

✓ پوشش تقریباً کم (کمتر از ۶۰ درصد) نهادهای حمایتی ↓

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۱۴

- ✓ شهرنشین (نرخ شهرنشینی بیش از ۸۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی تقریباً بد (دهک ۳)
- ✓ دسترسی تقریباً زیاد (بیش از ۷۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ دسترسی کم (کمتر از ۱۰ درصد) به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی یا ...
- ✓ پوشش بیمه ای کم (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ اشتغال سرپرست به فعالیت های خوداشتغالی در بخش خدمات، غیرفعال و بیکار بسیار کم (۳ درصد)
- ✓ پوشش بازنشستگی تقریباً کم (۲۶ درصد)
- ✓ سن جوان (حدود ۴۲ سال) زوجین
- ✓ نسبت کم سرپرست زن (حدود ۸ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی بسیار بالا (حدود ۹۰ درصد)
- ✓ پوشش تقریباً کم (کمتر از ۶۰ درصد) نهادهای حمایتی

خوشه های مختلف از جامعه هدف با مشخصه های متمایز

خوشه ۱۵

- ✓ شهرنشین (نرخ شهرنشینی نزدیک ۹۰ درصد)
- ✓ وضع اقتصادی/رفاهی بد (دهک ۳)، دارایی کمتر و امکانات ضعیفتر
- ✓ دسترسی متوسط (کمتر از ۶۰ درصد) به اینترنت و تلفن همراه
- ✓ عدم دسترسی به وام و تسهیلات شبکه بانکی، صندوق های خانگی
- ✓ عدم پوشش بیمه ای (سلامت تکمیلی، حوادث، وسائل نقلیه، زندگی و ...)
- ✓ سرپرست عمدتاً غیرفعال و بیکار (۵۲٪)، و شاغلین نیز به مشاغل متوسط صنعتگر/متصدی (۲۲٪)، ورده پایین و کارگری (۱۳٪)
- ✓ پوشش بازنشستگی کم (۷ درصد)
- ✓ سن میانسال (حدود ۵۰ سال) زوجین
- ✓ نسبت متوسط سرپرست زن (حدود ۳۲ درصد) یا سرپرست غیرمتاهل (مجرد/مطلقه/بیوه)
- ✓ نرخ باسوادی متوسط بالا (بیش از ۷۰ درصد)
- ✓ پوشش کم (حدود ۵۰ درصد) نهادهای حمایتی

محصول و کانال توزیع مناسب برای ارائه بیمه خرد در ایران

- تنها زمانی می‌توان از موفقیت طرح‌های بیمه خرد مطمئن بود که محصولات طراحی شده مورد تقاضای جامعه هدف قرار گرفته و دسترسی به آن‌ها به آسانی و سهولت و هزینه کم ممکن گردد.
- این مهم در «طراحی محصول بیمه خرد در انطباق با مشخصه‌های خوشه‌های جامعه هدف ایرانی» در دو مرحله پی گرفته شد.
 - ابتدا از دو طریق؛ نخست طی جلساتی نخبگانی با متخصصین صنعت و دوم با استفاده از نتایج مرور تجربه جهانی انواع محصولات و روش‌های توزیع بیمه خرد احصا گردید.
 - سپس؛ در قالب پرسشنامه از متخصصین صنعت بیمه خواسته شد تا در خصوص انطباق انواع محصولات بیمه‌ای و روش‌های توزیع احصا شده با خوشه‌های ۱۵ گانه جامعه هدف بیمه خرد در ایران نظر دهند.

محصول و کانال توزیع مناسب برای ارائه بیمه خرد در ایران

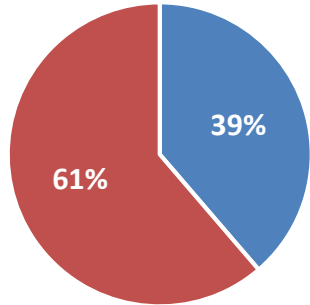
تعداد ۴۵ پاسخ از ۱۳ سازمان/شرکت تخصصی شامل:

پژوهشکده بیمه و شرکت‌های بیمه سامان، البرز،

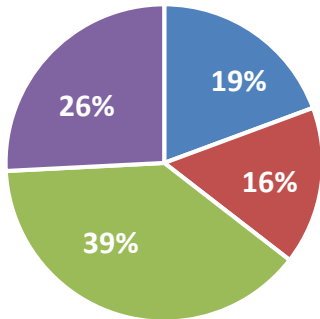
آسماری، معلم، کوثر، دی، پارسیان، بیمه ما، سینا، بیمه

نوین، رازی و پاسارگاد دریافت شد که همه جزء

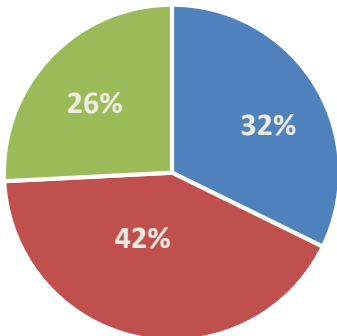
مدیران و کارشناسان ارشد در این حوزه بودند.

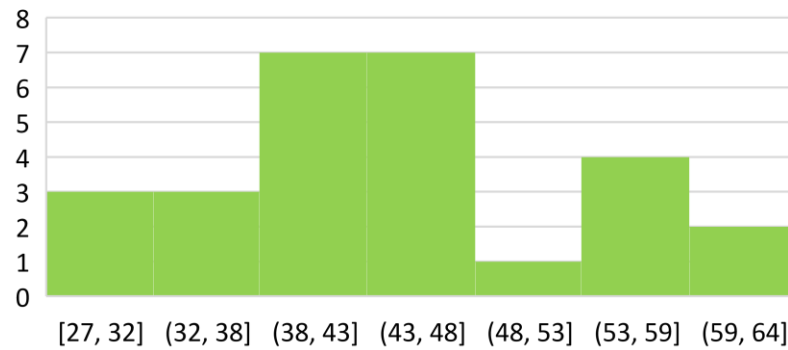
- زن
- مرد

- < 5
 - 5-10
 - 10-20
 - > 20
- توزیع سابقه

- کارشناسی
- کارشناسی ارشد
- دکتری

توزیع سنی نمونه

محصول و کانال توزیع مناسب برای ارائه بیمه خرد در ایران

■ مناسب از درجه سوم

- هزینه‌های کفن و دفن
- بیمه اثاثیه حوادث طبیعی
- کمک هزینه حوادث طبیعی

■ محصولات بیمه ای نامناسب: عمر / عمر و پس -

انداز / کسب و کارهای کوچک / عمر زنان / عمر مانده بدهکار / سپرده‌های بانکی (سرقت وجه نقد، خریدهای تقلبی اینترنتی) / ابزارآلات و تجهیزات صنعتی (سرقت، تعمیر، آتش سوزی) / تجهیزات کشاورزی / محصول کشاورزی (خشکسالی، سیل، آفات) / دام و طیور (مرگ یا سرقت) / حقوقی (هزینه استخدام وکیل یا مشاوره حقوقی) / بیکاری بعثت حوادث طبیعی / ودیعه مسکن حوادث طبیعی / هزینه شهریه تحصیلی (با فوت یا از کارافتادگی سرپرست) / کمک هزینه کنکور (با فوت یا از کارافتادگی سرپرست) / تجهیزات الکترونیک / و ازدواج

محصولات بیمه‌ای مناسب:

■ مناسب از درجه اول

- درمان تکمیلی
- مخارج بستری بیمارستانی
- درمان ناشی از حادثه
- حوادث شخصی (فوت و از کارافتادگی)
- وسائل نقلیه
- مخارج بیماری‌های صعب‌العلاج

■ مناسب از درجه دوم

- از کارافتادگی جزئی
- درمان رانندگان
- آتش سوزی منازل

محصول و کانال توزیع مناسب برای ارائه بیمه خرد در ایران

کانال‌های توزیع مناسب:

■ مناسب از درجه اول

- دفاتر پیشخوان دولت
- نمایندگی‌های فروش
- دفاتر پست

■ مناسب از درجه دوم

- دفاتر پلیس +۱۰
- کمیته امداد
- اپراتور بسته اینترنتی
- کدهای USSD

■ مناسب از درجه سوم

- خانه سلامت روستائیان
- همیار هلال احمر
- صندوق روستائیان و عشایر

■ کانال‌های توزیع نامناسب: صندوق بیمه

کشاورزی / پست بانک / شعب بانکی یا مؤسسات مالی
(بانک ملی و ...) / پلتفرم اینترنتی فروش مرکزی / ظرفیت
توانیر / فروشگاه‌های زنجیره‌ای / و بسیج

محصول و کانال توزیع مناسب برای ارائه بیمه خرد در ایران

در یک مقایسه بین خوشه‌ای، محصولات مناسبی که برای تعداد بیشتری از خوشه‌ها یا گستره بزرگتری از جامعه مناسب هستند شناسایی شد.

مناسب برای بیش از ۱۰ خوشه	محصولات بیمه‌ای درجه اول + کانال توزیع درجه اول	محصولات بیمه-ای بسیار مناسب
مناسب برای ۴ تا ۹ خوشه	محصولات بیمه‌ای درجه اول + کانال توزیع درجه دوم محصولات بیمه‌ای درجه دوم + کانال توزیع درجه اول	محصولات بیمه-ای مناسب
مناسب برای ۲ یا ۳ خوشه	محصولات بیمه‌ای درجه اول + کانال توزیع درجه سوم محصولات بیمه‌ای درجه سوم + کانال توزیع درجه اول محصولات بیمه‌ای درجه دوم + کانال توزیع درجه دوم	محصولات بیمه-ای تاحدی مناسب

با سپاسی از شما

